

พระราชบัญญัติ
สุขภาพ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๒๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

เป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสุขภาพ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุขภาพ
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติ
สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑ ให้คณะกรรมการสุขาภิบาลประกอบด้วย

(๑) นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่ง
ท้องที่ที่สุขาภิบาลนั้นตั้งอยู่แล้วแต่กรณี

(๒) ปลัดอำเภอแห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่สุขาภิบาลนั้นตั้งอยู่แล้ว
แต่กรณี ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งขึ้นจำนวนหนึ่งคน

(๓) กำนันแห่งตำบลซึ่งมีพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของ
ตำบลนั้นอยู่ในเขตสุขาภิบาล

(๔) ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับ
เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งราษฎร
ในเขตสุขาภิบาลนั้นเลือกตั้งขึ้นแก่คน

การเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลตามความใน (๔) ให้ใช้วิธีการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
เทศบาลโดยอนุโลม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสุขา
ภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ
กิ่งอำเภอแห่งท้องที่ที่สุขาภิบาลนั้นตั้งอยู่แล้วแต่กรณีเป็นประธานกรรมการ
สุขาภิบาลโดยตำแหน่ง และให้มีรองประธานกรรมการสุขาภิบาลหนึ่งคน

ซึ่งคณะกรรมการสุขาภิบาลได้ประชุมกันเลือกจากกรรมการตามมาตรา ๗ (๔) รองประธานกรรมการให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละหนึ่งปี นับแต่วันที่ ได้รับเลือก”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๑๕

“มาตรา ๘ ทวิ เมื่อสุขาภิบาลใดมีฐานะทางการคลังเพียงพอที่จะ บริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อ สุขาภิบาลนั้นในราชกิจจานุเบกษา และให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็น หัวหน้าประจำกิ่งอำเภอพ้นจากตำแหน่งกรรมการสุขาภิบาลและประธาน กรรมการสุขาภิบาลโดยให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการสุขาภิบาล แทน

ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอดำเนินการให้คณะกรรมการสุขาภิบาลเลือกประธานกรรมการสุขาภิบาลหนึ่งคน จากกรรมการสุขาภิบาลตามมาตรา ๗ (๔) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอพ้นจาก ตำแหน่ง

ให้ประธานกรรมการสุขาภิบาลตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระของกรรมการสุขาภิบาลตามมาตรา ๗ (๔) เหตุแห่งการพ้นจาก ตำแหน่งให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐ โดยอนุโลม

หลักเกณฑ์การพิจารณาฐานะการคลังของสุขาภิบาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ กรรมการสุขาภิบาลตามความในมาตรา ๑ (๔) ให้
อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี ถ้าตำแหน่งกรรมการดังกล่าวว่างลง เพราะ
เหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งกรรมการขึ้นแทนตำแหน่ง
ที่ว่างภายในเก้าสิบวัน แต่กรรมการที่เข้ามาแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้
เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ถ้าตำแหน่งกรรมการดังกล่าวในวาระหนึ่งว่างลงก่อนถึงกำหนดออก
ตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะเลือกตั้งกรรมการขึ้นแทนตำแหน่ง
ที่ว่างนั้นมิได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ กรรมการสุขาภิบาลตามความในมาตรา ๑ (๔) พ้น
จากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ถึงคราวออกตามวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือก
ตั้งตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

(๕) กรรมการสุขาภิบาลไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมดมีมติให้ออกโดยเห็นว่าเป็นผู้มีความประพฤติอันจะนำมาซึ่งความ
เสื่อมเสียแก่สุขาภิบาล ทั้งนี้ ใหมผลตั้งแต่วันที่กรรมการมีมติ หรือ

(๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วส่งให้ออก โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหรือเสื่อมเสียแก่สุภาพบาล หรือราชการ ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือไม่มาประชุมคณะกรรมการสุภาพบาลสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

การวินิจฉัยขาดตาม (๔) ให้ศาลแขวงหรือในกรณีที่ไม่มีศาลแขวงก็ให้ศาลจังหวัดวินิจฉัยตามวิธีพิจารณาสำหรับศาลนั้นๆ แต่การขาดของศาลดังกล่าวย่อมไม่กระทบกระเทือนการที่กรรมการนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ก่อนที่ขาด

มาตรา ๘ กรรมการสุภาพบาลที่ได้รับเลือกตั้งจากรายการซึ่งอยู่ในตำแหน่งในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

มาตรา ๙ ให้เลือกตั้งกรรมการสุภาพบาลเพิ่มให้ครบจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ระยะเวลาของกรรมการสุภาพบาลตามมาตรา ๘ เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ให้กรรมการสุภาพบาลที่ได้รับเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลือของกรรมการสุภาพบาลตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ ให้กระทรวงมหาดไทยออกกระเบียนกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาฐานะการคลังของสุภาพบาลตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งพระราช

เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๘

บัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๒๕ ภายในหนึ่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประจวบ สุนทรางกูร
รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
เป็นการสมควรปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการสุขาภิบาลตามพระราชบัญญัติ
สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยลดจำนวนข้าราชการประจำที่เป็นกรรมการสุขาภิบาล
โดยตำแหน่งลงเหลือเท่าที่จำเป็น เพิ่มจำนวนกรรมการสุขาภิบาลที่ได้รับเลือกตั้ง
โดยตรงจากราษฎรให้มากขึ้น และเมื่อสุขาภิบาลใดมีฐานะการคลังซึ่งเพียงพอ
ที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ ให้มีการเลือกประธานกรรมการสุขาภิบาล
จากกรรมการสุขาภิบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ทั้งควรแก้ไขคุณสมบัติของผู้สมัคร
รับเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลให้เหมาะสมกับสภาพการณ์
ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้